

Ei saa läbi viljandlasest ministrita

Kui üks Viljandimaalt pärit minister viskab portfelli nurka, läheb teine ja haarab järgmise. Helir-Valdor Seeder naasis riigikogulaste pinki ja sealt jooksis platsile Helmen Kütt. Värskest sotsiaalministrist räägivad teda tundvad inimesed.

LK 8

Otsitakse andekaid

Viljandi abielupaari Merit ja Aivar Berzini loodud sihtasutus toetab laste õpinguid ja huvitegevust. Head ideed on väärt, et need tegelikkuseks saavad.

LK 10

Tänase lehe vahel ainult tellijatele

**AJAKIRI
TEADLIKULE TARBIJALE**

OSUTI

VILJANDI

Ehitus paneb vanalinna tänavad suveks lukku

MARKO SUURMÄGI
STEN MAHOV
sakala@ajaleht.ee

Juba täna annavad kol-lased ümbersõiduvii-dad Viljandis autojuhti-dele märku, et saabuvall suvel on vanalinnas liigelda keerulisem, sest kaks tuiksoont suletakse remondi tõttu auto-dele.

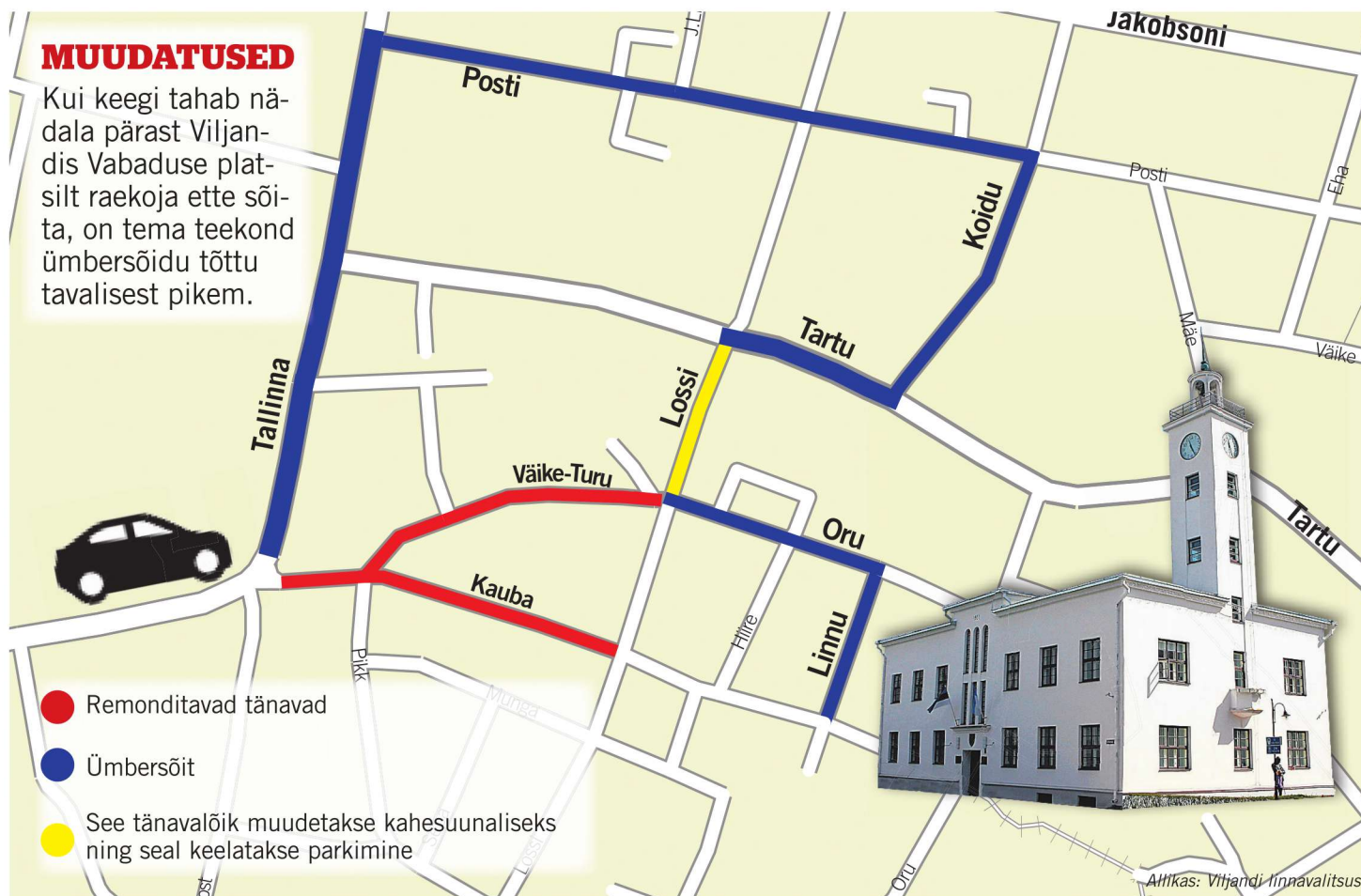
Kauba ja Väike-Turu tänav on kinni, Lossi tänav muudetakse kahe-suunaliseks, aga seal ei tohi parkida ning lagunenu-d Koidu tänaval läheb liiklus tihe-daks. Need on peamised muudatused, millega autojuht peab harjuma.

Kauba tänaval algab suur remont 7. aprillil. Maasse pan-nakse uued vee- ja kanalisat-sioonitorud, uuendatakse elektrisüsteeme ning lõpuks kaetakse tänav munakivisillu-tisega. Paar nädalat hiljem al-gab samasugune ehitus Väike-Turu tänaval ning see kestab sügiseni.

Kui kauaks Kauba tänav su-letuks jääb, ei osanud linnava-litsuse ametnikud sel nädalal öelda. Majandusameti teede spetsialisti Heikki Teearu sõ-nul selgub täpsem ajakava 2. aprillil, kui ehitaja esitab töö-de graafiku ning arutatakse, kuidas selle piirkonna elani-kud ja ettevõtjad liikuda saak-sid.

Majandusameti juht Ree-vo Maidla kinnitas, et ehitaja-teks valitud osaühingud Suja ja Tavit üritavad tänavat sule-tuna hoida nii lühikest aega kui võimalik. Sellest hoolima-ta sealsete äride juurde vahe-peal autoga ei pääse. «Jalgsi saab kindlasti ligi,» lubas Maidla.

Tööde ajal kaob vanalin-nast mitukümmend parkimis-kohta, sest Lossi tänav löik Kauba ja Tartu tänav vahel muudetakse kahe-suunaliseks ja seal enam parkida ei tohi. Autojuhte ümber suunavad märgid on seatud nii, et suu-

rem osa vanalinna sõitvatest autodest hakkab läbima Koidu tänavat.

«Eks ta ikka pea,» vastas Maidla küsimusele, kas kehvass seisus Koidu tänav suuremale koormusele vastu peab. Samuti lubas ta, et kui tänav tööpoolelt kiiremini lagunema hakkab, saab seal suvel aukude lappimist ette võtta.

Mullu parandati vanalinnas Sepa ja Munga tänavat ning Kauba ja Väike-Turu tänav ehitus on selle töö järgmine etapp.

Erinevalt eelmistest on tänavu remonti minevad tänavad olnud mitu aastakümnet asfaltkatte all ning neil on sõitnud päevas sadu autosid. Reevo Maidla selgitusel ei saa sinna uuesti asfalti panna, sest seda ei luba muinsuskaitse ja Viljandi linnajuhtide endi vastuvõetud kesklinna kujunduse kontseptsioon.

Kauplusepidajad ootavad algavat remonti hirmuga

Paljud Väike-Turu ja Kauba tänav kaupluste pidajad on mures, sest aprillist algavad tänavatööd viivad neilt ilmselt nii müügikäibe kui kliendid.

«Mina ei oska praegu ette näha, mis saama hakkab. Loomulikult kardan,» võttis oma tunded aprilli eel kokku Bonifatiusse gildi perenaine Monika Pill.

Ta selgitas, et soojade ilmadega jõuab kätte aeg, mil oodata on rohkem rahvast, pealegi avatakse hoones varsti kohvik. «Autod peavad ligi saama, sest kohvik töötab iga päev ja tal on vaja kaupa vedada,» ütles Pill.

Kauba tänaval asuva poe Sõbralt Sõbrale klienditeenindaja Helle Orel ei kujuta samuti ette, kuidas järgmistel kuudel äripidamine välja nägema hakkab. «Oleme päris mures, sest kaupade vastu võtta ei saa ning seda ka ei tea, kuidas ostjad siia pääsevad.» Tema sõnul võivad paljud kliendid tulekumõttest loobuda, kui näevad tänaval mürisevaid ehitusautosid.

«Kuidas on võimalik, et tänavad kinni pan-nakse? Kiirabi ja tuletõrje peavad ju ikkagi lä-bi pääsema,» ei suutnud Orel mõista.

Samal tänaval tegutseva Kaminakeskuse juhatause esimees Hannes Puu tõdes, et tule-viku osas valitseb täielik teadmatus. «Käisin eelmisel reedel linnavalitsuses, aga seal ei olnud veel tööde graafikut. Järgmisel nädalal lä-hen uuesti,» sõnas ta. Pole välistatud ka see, et kaevetööde ajaks läheb kaminapood puhkusele.

Seda, et tänavaremondi ajal võib käive kehv olla, kardab ka Glasaken Viljandi kontori müügikonsultant Marys Laas. Ta lausub, et kui Väike-Turu ja Kauba tänav kinni pan-nakse, on käive suvel sama hästi kui null. «Ai-nuke võimalus on leida uus kauba- või lao-pind.»

Müügikonsultant lisas, et tema ülemustel on plaan remondi pärast Viljandi linnavalit-susega ühendust võtta. (Sakala)

TULIKA TAKSO
**HEA VALIK
VILJANDIS**
€ 1200
☎ 43 33 833

AP Mets
**Ostame
metsakinnistuid,
kasvatavat metsa
ja põllumaad.**
Info tel 434 2330, 505 7355.
E-post apmets@apmets.ee

ILM
☀️
7°
Täna on päikseline ilm. Puhub edelatuul kiiruse-ga 3-7 meetrit sekundis. Sooja on 4-7 kraadi. Päi-ke tõuseb Viljandis kell 5.55 ja loojub kell 18.52.

VILJANDIS
Saab kommi ja kuuleb kunstist
Täna kell 13 tähistab Kon-dase keskus Paul Kondase sünniaastapäeva. Muu-seumisse pääseb sel pu-hul tasuta.

SUVEAEG
Laupäeva öösel vastu pü-hapäeva kell 3 läheb Ees-ti üle suveajale ning kel-laosutid tuleb nihutada ühe tunni võrra edasi.

ARVAMUS

Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

TITTAAN

«Ma tahaksin Putini poole pöörduda, et ta maksaks mulle kojusõiduraha tagasi. Sinna viidi meid tasuta, aga tagasi ei toodud.»

Märtsis 1949 kaheksaks aastaks Siberisse saadetud Avo Aas (Sakala, 26. märts)

VABA MÕTE

Tänapäeva džentelmenid

Õeldakse, et poisiks sünnitakse ja meheks ajapikku saadakse, aga džentelmeniks olemine on valiku küsimus. Eeldades, et nii ongi, tuleb paraku tõdeda: tänapäeval ei taha härrasmees olla väga suur osa mehepoeigi. Vähemalt Eestis küll. Tundub, et džentelmenidega seostatakse pahatihti vaid kadakaslikul kombel peenutsemist ja naisterahvaste ees lipitsemist.

Minna soovin aga mõnikord, et tuleks tagasi aeg, mil enamik mehi kannab harilikul tööpäeval ülikonda ja kergitab tänaval kaabut. Teisisõnu: et naaseks tõeliste džentelmenide ajastu. Kuid seda põrmugi mitte riituse, vaid millegi sootuks sisulisema pärast. Ma tahaksin, et ühiskonnas tähtsaks taas härrasmeeste vaimsus.

Kahekümnendates eluaastates inimesena pole minul eespool nimetatud ajastuga mõistagi isiklikku seost, aga niipalju, kui ma aru olen saanud, käitusid õiged härrasmehed toona džentelmenlikult iseene-sestmõistetavalt: nad soovisid olla võimalikult meeldivad suhtlejad ja ühiskonna liikmed.

Korrektse riituti sellepärast, et oma välimusega mitte teiste silma riivata. Kellegagi kokku põrgates võeti süü pikalt juurdlemata enda peale, et mitte panna toda inimest muretsema, ega ta oma tähelepanematusega teist ära pahandanud. Ja mis puudutab kõiki kombeid naistega ringikäimisel, siis pidagem meele: toona veel ei kaheldud kaheldamatus töigas, et teatud mõttes ongi mehed ja naised erinevad. Halvasti käiva ukse avamine nõuab pisikeselt naisterahvalt palju suuremat pingutust kui mehelt. See on fakt.

Ma ei leia, et kõik tolle aja tavad peaksid endisel kujul uuesti ellu ärkama. Aga üldisemalt võiks ju džentelmenliku käitumise uuesti normiks muutumine kogukonnas olemise omajagu meeldivamaks teha, või kuidas?

Elnev ei tähenda muidugi, et tänapäeval džentelmenid poleks. Enamik neist lihtsalt ei kannata tavalisel päeval kaabut ega lipsu ning paljudel juhtudel isegi triiksärki mitte. Nad on teistsugused, meie aja džentelmenid.

Huvitav on see, et kui hakata mõtlema, mis tüüpi mehed praegu džentelmenlikku käitumist kõige paremini esindavad, võib kõiki aspekte arvesse võttes jõuda üsna ootamatu tõdemuseni. Vähemalt minul nii juhtus.

Kui mitte pöörata liiga palju rõhku välisele poolele, võivad tänapäeval vaat et ühed suuremad härrasmehed kuuluda sellistes subkultuurides nagu rokisõpradest tsiklimehed või rippuva püksitagumikuga rulatajad.

Jah, mõtlen just sedasama esmapilgul ehmatada või va välimusega tursket tätoveeritud habemikku, kel on tegelikult väga hell süda, ja sedasama muretu olemisega noorukit, kes end regulaarselt katki kukub. Nemed oskavad suurepäraselt elada, ilma et teeksid sääsest elevanti. Oma ameti tõttu iga päev hästi lõhnastatud mehed songivad külas olles märksa tõenäolisemalt perenaise valmistatud ühepäjatoidus ja porisevad selle maitsetuse üle. Nõnda ütlevad minu kogemused.

Kombeid ei pruugi nood esimesed tegelased nii hästi tunda, see-est on nad mõnusad inimesed ja toredad ühiskonnaliikmed. Neile kergitan ma mõttes kaabut, mida mul ei ole.

KARL-EDUARD SALUMÄE, Sakala arvamustoimetaja

Kui mitte pöörata liiga palju rõhku välisele poolele, võivad tänapäeval vaat et ühed suuremad härrasmehed kuuluda sellistes subkultuurides nagu rokisõpradest tsiklimehed või rippuva püksitagumikuga rulatajad.

Nädala foto. Kas nüüd tulevad lapsed?

ELMO RIIG

Kevadekuulutajaid on mitmesuguseid. Üks neist, keda väga paljud tunnevad, on kahtlemata valge-toonekurg. Sel nädalal õnnestus Sakala fotograafil pildistada üht kurepesa koos selle omanikuga. Kevad on tööpoolest käes.

Toonekurg tuntuks rahvajuttudes ka beebiekspressina. Nii jääb üle küsida: kas nüüd on Viljandimaal oodata sündide arvu kasvu? See kuluks ju ära küll. (Sakala)

NÄDALA ÕPPEASUTUS

Ihaldatud kool

See, kui lapsevanemad oma kodukandis ühte kooli selgelt teistele eelistavad ja lapsele sinna koha saamise nimel end formaalselt mujale sisse kirjutavad, näitab, et miski on mäda. Vanem, kel õnnestub oma võsuke ihaldatud õppeasutusse saada, on küll õnnelik, aga lapse tegelikule elukohale lähim kool jääb kaotajaks ning too menukas kool peab tegema raskeid valikuid, keda võtta, keda jätta.

ELMO RIIG

Viljandi Kesklinna kooli on olnud aastaid suur tung ja teisi pole ka tänavu. Selle kuu lõpuni saab lapse esimesse klassi astumise avaldust esitada ja viimasel ajal on näiteks mitu Viiratsi peret end just Uueveski piirkonda sisse kirjutanud.

Ühtegi lihtsat lahendust sellisele murele pole. Kui lisada kooli vastuvõtmisele elukohaga seotud piiranguid, leitaks kindlasti viis neistki mööda pääseda. Pigem tekib seaduselõkse juurde.

Nii ei jäägi omavalitsustel üle muud kui püüda liikuda selles suunas, et kõik koolid ihaldusväärseks muutuksid.

KARL-EDUARD SALUMÄE

KOMPVEK

«Külm sõda oli ideoloogiapõhine, vastanduvate maailmavaadete ja poliitiliste süsteemide kokkupõrge.» Täpselt niisama palju, nagu seda on praegune.

«Kommunism oma reaalses avaldusvormides pole olnud kusagil midagi muud kui šovinistlik-imperialistlike jõudude ja neid jõude enda huvides ära kasutatavate poolbandiitlike jõudude maskeerimine.» (Nils Bernhard Sachris) Ameeriklased ei saa kunagi asjast aru.»

Tiit Kärneri kommentaar uudisele «USA suursaadik: see ei ole uus külm sõda»

Nädala parima oma nime all sakala.ajaleht.ee kommentaarimisse postitatud arvamus eest maksab Sakala 10 eurot puhtalt kätte. Kui näed siin oma kommentaari, võta ühendust aadressil karl.salumae@ajaleht.ee.

NÄDALA TEGIJAD

Osavõtlikud kodanikud andsid tooni

Märtsiküüditamise aastapäeva öhtune osa võinuks Viljandis üsna õnnelult välja kukkuda, kui polnuks hulka inimesi, kes päeval lauluväljakule viidud küünlaid tuule käes üha uuesti süütasid ja neile ka oma küünlaid lisasid.

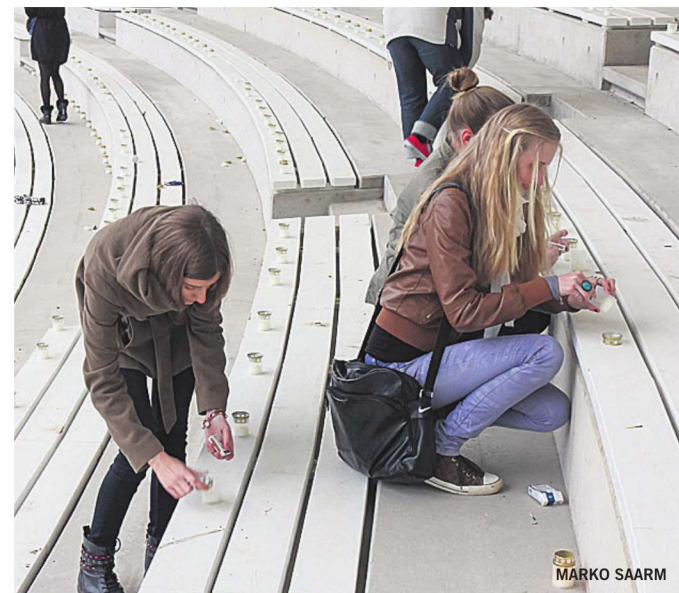
Meeleolu, mis seal valitses, iseloomustab hästi ühe Sakala toimetuse liikme pealtnähtud hetk. Ema ja tütar vaatasid tulemerd. Kui ema märkas, et nende süüdatud küünal kustus, kibeles tütar laulukaare alla tagasi, lausudes: «Ma ei luba meie küünlal kustuda!»

Olgu meenutuseks öeldud, et esialgse plaani kohaselt pidanuks 25. märtsi õh-

tuks lauluväljakul süüdata ma ligi 2500 mälestusküünalt, kuid valju tuule tõttu koliti tuletseremoonia viimasel hetkel Jaani kirikusse. Suur osa lauluväljakule juba valmis pandud küünaldest leidis õnneks siiski kustust.

Sel nädalal on Sakala saanud inimeste osavõtlikkusest kirjutada mitu korda. Näiteks eilse lehe esikülje lugu andis teada, et viimastel päevadel on Viljandimaal 11 inimest Kaitseliiduga liitunud. Nii et lõppev nädal tõestas ilmekalt: oma riik ja selle ajalugu on vähemalt viljandimaalastele tähtsad.

KARL-EDUARD SALUMÄE

MARKO SAARM

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

59

Kaave- ja metsatööde ajal lõhuti tänava kolme kuuga Eestis elektriline 59 korral ja vooluta jäi seetõttu enam kui 3500 majapidamist. Mullu oli selliseid katkestusi aasta jooksul 504 ja elektrita jäi ligi 79 000 majapidamist.

Parima meespeaosatäitja tiitliga pärjatud Peeter Jürgens on Ugala seotud olnud 1965. aastast.

JAAANUS LAAGRIKÜLL

TEATRIPREEMIAID

Parim meespeaosatäitja on Ugala südametunnistus

ÜLLAR PRIKS
yllar.priks@ajaleht.ee

Ugala veterannäitleja Peeter Jürgens tõi Tallinnast koju ühe uhkema teatriliidu aastaauhinna – parima meespeaosatäitja tiitli. Parima kõrvalosa auhinna pälvis Meelis Rämmeld.

Laureaaditiitli sai Peeter Jürgens vana Juhani rolli eest suvel Vargamäel suure publikumenuga mängitavas lavastuses «Vanad ja noored». Meelis Rämmeldit premeeriti Tuvi rolli eest lavastuses «Sajand» ja Nikolai Ogarjovi kehastamise eest lavastuses «Utopia rannik. III osa. Kaldale heidetud».

Kõige ausam mees

Ugala direktori Kristiina Alliksaare sõnul on Peeter Jürgens teatri südametunnistus, rahu ja väarikus. «Juhani rollis oli ta nagu õige vanaisa: hooliv, elutarkust jagav ning toetav. Seda

nii rolli mõttes kui noorte näitlejatega laval olles,» rääkis Alliksaar.

Ka «Vanade ja noorte» lavastajal Vallo Kirsil jagub Peeter Jürgensi kohta ainult häid sõnu.

«Ta on kõige ausam mees, keda ma tunnen. Peetriga on siiras rööm koostööd teha. See kogemustepagas, see elujaatav suhtumine, see vorm, milles ta töötab... Peetris on säilinud mängulust ja mängujuanu, mille ta ei saa teatrit teha.»

Just ausale on omadus, mida Vallo Kirs Peeter Jürgensi juures enim hindab.

«See töötab kahesuunaliselt. Tema suhtes saab olla aus ja tema on sinu vastu alati aus. Ta ei keeruta, vaid räägib, nagu asjad on,» kirjeldas Kirs värsket laureaati.

Prooviperioodil olevat siiski pisiprobleeme ette tulnud, kuid neist saadi kergesti üle. «Peeter on paras karakter, aga õnneks ütleb ta alati kohe otse välja, kui teda miski häirib,» märkis Kirs.

Lavapartnerina oli Jürgens tema ütlemist mööda väga toe-

tav, eriti noorte kolleegidega. «Klaudia Tiitsmaal oli temast väga palju kasu. Peetri professionaalne suhtumine kiirgub edasi noorematesse kolleegidesse.»

Võidu toonud rolli lahendamise astuti lavastaja sõnul kogu aeg ühte jalga ning minigeid erimeelsusi ei tekkinud. «Peeter lahendas selle kuju just selliselt, nagu kirjutades ette olime kujutanud.»

Vaimult suured

See, et Eesti parimad meesnäitlejad on seekord Ugalast, on Kristiina Alliksaare ütlemist mööda teatrile äärmiselt tähtis.

«Suurtele teatritele jõuab seda tunnustust nagunii rohkem. Juba seepärast, et publik käib neid rohkem vaatamas. Meil on sellega veidi keerulisem ja me peame rohkem vaevalt nägema. On eriti hea, kui pälvime suurema tunnustuse ja tähelepanu, mis igale poole jõuab,» avaldas Alliksaar heameelt.

Vallo Kirs oli teatrijuhi mõ-

Parima kõrvalosa auhinna pälvis Meelis Rämmeld.

tetega päri. «Kui auhind tuleb teenitult, on see auasi ja väga tähtis. Oleme küll väikesed, aga vaimult suured. Väga oluline on, et väiksemad teatrid endale seda teadvustaksid.»

Volikogu otsustas loodava kooli nime muuta

MADIS JÄRVEKÜLG
madis.jarvekylg@ajaleht.ee

Neljapäevasel Suure-Jaani vallavolikogu istungil kinnitas volikogu uue põhikooli põhimääruse ja valis kooli nimeks siiski Suure-Jaani kool.

Mõni päev varem oli Suure-Jaani vallavalitsus otsustanud loodava kooli nimeks panna Suure-Jaani kihelkonnakool, sest see oli ka rahvahääletusel enim hääli kogunud.

«Enne kui põhimääruse hääletamisele läks, tuli kooli nimi üle käia ja volikogu arvamuse oli lihtsalt teine,» kommenteeris Suure-Jaani

vallavanem Tõnu Aavasalu.

«Suure-Jaani kool sai rahvalt ainult kaks hääletust kui Suure-Jaani kihelkonnakool. Panime ka volikogus need kaks varianti hääletusele ja enamik pooldas Suure-Jaani kooli,» selgitas ta.

Väga suurt arutelu nimevaliku üle Aavasalu sõnul volikogus ei olnud, aga siiski arvasid mõned, et kihelkonnakool viiks Suure-Jaani liiga palju ajas tagasi. «Leiti, et Suure-Jaani kool on kõige neutraalsem ja erapooletum,» ütles ta.

Aavasalu tões, et tema isiklik poolehoid kuulus Suure-Jaani kihelkonnakoolile, kuid lisas, et kokkuvõttes ükski nimi kooli ei riku ja sellele annab näo ikkagi sisuline tegevus.

Koolipiim ja -puuvili hakkavad käima käsikäes

KETLIN BELJAEV
ketlin.beljaev@ajaleht.ee

Kui praegu ei pruugi igas koolis või klassis õpilased liisaks piimale puu- ja juurvilju tasuta saada, siis riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni uue eelnõu läbimise korral pakutaks tervislikumat toitu lasteaiast keskkooli lõpuni.

Euroopa Liidu raha abiga on võimalik pakkuda koolis piima ning puu- ja köögivilju ning kavas on teha muudatus, et toetusprogramm jätkuks pärast põhikooli ka gümnaasiumiastmes. Eelnõuga soovitaksegi liita senised piima ning puu- ja köögivilja toetuskavad.

Läinud aasta lõpul oli koolipiima kavaga Eestis liitunud 990 õppeasutust ning selle kaudu jõuti peaaegu iga õpilasele. Puu- ja köögivilju jagati ligi 70 protsendile lasteaiade ja algklassilastest. Kui tasuta piima on praeguse kava järgi õigus saada igal õpilasel, siis puu- ja juurviljatootes on ette nähtud vaid lasteaiapõnnidele ning I-V klassi õpilastele.

Paalalinna kooli direktor Aavo Palo ütles, et tema kooli 450 õppurit saavad vabalt puu- ja juurvilju võtta olenemata sellest, kas õpilane käib esimeses või üheksandas klassis. Kokad panevad viilutatud puu- ja juurviljad sööklale letile, muutes need lastele hõlpsasti kättesaadavaks ka väljaspool söögivahetundi.

«Selles mõttes toimib programm hästi, et kõik on söökla saadaval ja lapsed söövad ka,» ütles Palo. Tema sõnul on hea, kui seda võimalust hakatakse pakkuma ole-

Eesti koolides on õpilastele tasuta piima antud juba rohkem kui kümme aastat.

ELMO RIIG

nemata kooliastmest, sest tervislik toitumine on tähtis.

Tarvatu gümnaasiumi sööklal juhataja Kerstin Mõttus leidis, et koolipiim on enast hästi õigustanud. «Varem ei olnud piim nii kättesaadav. See on meil termoses ja kellel isu on, see muudkui tuleb ja joob.» Nädalas tellib Mõttus piima umbes 90 liitrit.

Puu- ja juurvilju Tarvatu gümnaasiumi õpilased veel ei saa. Selleks on taotlus teatud ja luba saadud ning värsket toidukraami ilmub menüüsse sügisest.

Koolipiimatoetus võimaldab lasteaiast lastele ja õpilastele pakkuda tooteid soodsama hinnaga: ühe liitri tarbitud toote kohta makstakse toetust 0,446917 eurot. Koolipiimviljade toetuse taotlemisel kehtib toetusmäär 0,32 eurot lapse kohta õppenädalas.

Rael Autokeskus

Soovime välja õpetada

TEHNOÜLEVAATAJAT

Vajalik autoalane keskeriharidus ja B-kategooria juhiluba

CV saata hiljemalt 6. aprilliks 2014 e-postil rael@rael.ee

MUGAVAIM VIIS SUVEREHVIDE SOETAMISEKS?

Broneeri rehvivahetus internetis

NOKIA ZLINE

Ostad 3 velgedel rehvi, saad lisaks 1 rehvi ja velje **TASUTA!***

* Kampania reeglid: www.tireman.ee

www.tireman.ee

VIANOR Viljandi
Piiri 2, Viljandi,
tel. 435 5572

Member of Nokian Tyres

Kevadel hoius kasvama!

2x
KÕRGEM
INTRESS

- tähtajaline hoius 12 kuud – intress 1,5% aastas
- tähtajaline hoius 24 kuud – intress 2,0% aastas

Pakkumine kehtib eraklientidele kuni 17. aprillini 2014. a. vähemalt 1000-eurose hoiuse sõlmimiseks Krediidipangas.

Tutvuge tingimustega www.krediidipank.ee, vajadusel pidage nõu spetsialistiga või küsige lisainfot tel. 433 4007

Krediidipank

Üliõpilane Mari Soone oli proovipäeval Fellini kohvikus, kuhu ta soovib suveks tööle asuda. Ta lausus, et kui kõik sujub, teenindab ta söögikoha külalisi esialgu augusti lõpuni.

ELMO RIIG

RAHATEENIMINE

Ettevõtted otsivad suveks abikäsi

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Kui toitlustus-, põllumajandus- ja haljastus-ettevõtted peavad suvehooajaks töölisi ise otsima, siis majutus-ettevõtetele tulevad appi praktikandid.

Sakala keskuses asuva kohviku Harmoonia omanik Ene Ojasuu lausus, et toitlustuskoht otsib suvehooajaks kolme või nelja töölisi, võib-olla ka rohkem.

«Et on puhkuste aeg, on neid vaja nii teenindajateks kui kööki,» täpsustas ta. «Asendajate hulk sõltub sellest, kui suure koormusega tööle tulla soovitakse. Kui inimesed ei taha suvel täiskoormusega töötada, on meil neid rohkem vaja.»

Töötajate otsimist alustati eelmisel nädalal ning praegu vaadatakse laekunud avaldusi läbi. «Kui saame valiku ära teha, siis väga laialt ei kuulu- ta, aga kui ei saa, siis kasutame andmebaasi,» rääkis kohviku omanik töötajate otsimisest.

Grand Hotel Viljandi vastuvõtjuht Krista Varm ja Aasa külalistemaja juhataja Hedli Kivilaan ütlesid, et nemad hooajatöölisi ei otsi, sest tooteainduses on abiks praktikandid. «Meil on praktikandid juba praegu ning nad on ametis suve lõpuni,» märkis Varm ning lisas, et kui töökäsi peaks rohkem vaja minema, on neil omad kontaktid.

Aasa külalistemaja vajab hooajatöölisi ainult Vabaduse platsi kioskisse. «Praegu on

meil kaks inimest ning üks ja sama inimene on käinud juba mitu aastat,» nentis Kivilaan.

Tööd pakutakse sügiseni

Töötukassa Viljandimaa osakonna teenusekonsultant Helje Saul juhtis tähelepanu sellele, et talvega võrreldes hakkab kevadel registreeritud tööpuudus vähenema just tänu hooajatöödele.

«Kui palju väheneb töötuse protsent hooajatööde tõttu, on praegu keeruline ennustada, sest aastad on erinevad,» sõnas Saul. Eelmisel kuul oli registreeritud töötuse protsent Viljandimaal 5,4.

Konsultant tõi näite, et kui mullu märtsis oli siin töötuse protsent 6,7, siis juunis oli see 4,8. Oktoobris oli näitaja 4,3 ning hakkas seejärel jälle suurenema.

Haljastusega tegeleva osatüingu Floreas Viljandi juht Margus London tõdes, et kui- gi ettevõttel on omad püsitöötajad, vajatakse töökäsi suvel rohkem. Praegu ei ole ühtegi inimest juurde võetud.

«Seda seetõttu, et veel ei ole selgunud, milliseks kujuneb tööde maht,» selgitas ta. «Kindlasti vajame kolme- nelja töötajat. Lilli tuleb hooldada ja istutada ning tarvis on ka niitjaid.»

Holstre aiandisse otsitakse ühte töölisi. Perenaine Sille Möru rääkis, et see inimene hakkaks tööle kasvuhoo- nes ning tema hooldada oleks 3000 tomatitaimet. «Seda kuni sügiseni välja,» lausus Möru.

Esimene töö saab olema tomatikasvude võtmine. «Istutamine tomatid maha ja nädala pärast algab kasvude võtmine nagu tomatit hooldades ikka.»

Neljapäeval oli töötukassa Viljandimaa osakonnas välja pakkuda hooajatööd kuuel kohal. Teenusekonsultant Aivar Piiri sõnul näitab varasem praktika, et suurem hulk pakkumisi tuleb suve poole. «Kõrghooaeg on valdkonniti erinev: turisminduses seostub see ikka suvekuudega, põllumajanduses aga külvi- ja lõikusperioodiga,» selgitas ta.

Piiri sõnul otsivad pikaajalise kogemusega tööandjad abikäsi juba aegsasti. «Töötukassa kohalikel osakondadel on teave oma piirkonna tööturu olukorrast. See, milliseid võimalusi sobiva tööjõu leidmiseks kasutada, on aga juba iga tööandja enda teha.»

Märts, aprill ja mai

Osatüingu CV Keskus turundusjuht Henry Auväärt märkis, et tööportaali lisatakse enim hooajalisi tööpakkumisi märtsis, aprillis ja mais. «CV Keskuse lehele tuleb päev-päevalt ka üha rohkem noori töötajaid, kes soovivad endale suveks ajutist töökoh- ta leida. On neid, kes tahavad marju korjata, ning neid, kes otsivad ajutist töökohta teenindaja või abitöölisena,» kõneles Auväärt.

Kuigi praegu portaalis olevates kuulutustes otsitakse teenindajaid ja müüjaid, leidub ajutise töö pakkumisi ka infotehnoloogia vallas. «Hooajalised tööpakkumised on tähtsad noortele, kes tahavad ühelt poolt lisaraha teenida ja teisalt endale tööturule sisenemise kooli lõppedes lihtsamaks muuta,» märkis turundusjuht.

Andrus Ansip istus Viljandi arsti pinginaabriks

Kolmapäeval riigikogu liikmeks saanud endine peaminister Andrus Ansip istub parlamendis kohal number 54 ja see tähendab, et ta on Viljandi haigla uroloogi Tõnu Juuli pinginaaber.

Varem istus Juuli kõrval Andre Sepp. Tema pidi kolmapäevast lahkuma, sest oli üheksa aastat peaministriametit pidanud Ansipi asendusliige. Tõnu Juul on riigikogus rahandusminister Jürgen Ligi asendusliige.

Valimistel kogus Ansip 18 967 ja Juul 883 häält. (Sakala)

Lumeta talv Soomaad päris kuivaks ei jätnud

Ehkki sulaveed viienda aastaaja tulekule tänavu kaasa ei aidanud, on väike üleujutus Soomaal siiski kohal.

Giidi ja matkakorraldaja Algis Martsoo sõnul võib suurvett näha Tõramaa ja Halliste puisniidul. Tema ennustuse järgi tõuseb veetase seal veel ehk paar päeva, kuid alamjooksul, Riisa veemõõtejaamas, on tõus juba läbi.

Ilmateenistuse andmetel oli Halliste jõgi eile kell 15 üle nulli 150 senti- meetrit. Ööpäeva jooksul oli veetase kaheksa senti- meetri võrra langenud. (Sakala)

Karksi-Nuias tegutsesid vargad

Politseile anti teada, et teisipäeval murdsid vargad sisse Karksi-Nuia eramuse.

Kaare tänaval asuvast eramajast varastati sisse- murdmise järel trell ja kaks ketaslõikurit. Varguse tekitatud kahju on veel selgitamisel. (Sakala)

Parklast kadus auto

Politsei otsib autot, mille omanik oli jätnud laupäeval Viljandis Maksimarketi parklasse ning pannud süü- tevõtmised sõiduki tagareh- vile.

Politsei pressiteenistuse teatel selgus, et 22. märtsi hommikul parkis 25-aastane mees oma sõiduauto Volkswagen Passat Viljandis Põhja puiesteel asuva kaupluse parklasse. Võtmed jättis ta tagumise rehvi peale. 25. märtsil avastas ta, et tema sõidukit seal enam pole. (Sakala)

Turul ostud tehtud, löi Jaan Reichenbach vanale kolmerattalisele häälde sisse ja asus koduteele.

MARKO SAARM

MOOTORRATAS

Vana tsikkel teenib hästi

EGON VALDARU
egon.valdaru@ajeleht.ee

Vahel võib Viljandis silmata väarikas vanuses meest, kes eaka mootorratta müüresedes turule sõidab.

1945. aastal sündinud Jaan Reichenbachi küljkorviga mootorrattas K-750M, mida rahvasuus ka lihtsalt emmiks kutsutakse, pärineb 1958. aastast ning teenib omanikku suurepäraselt.

«Ta tahab mõistagi pidevat hoolt ja sättemist, osad kipuvad kuluma ja neid tuleb vahetada,» lausub ta.

Vastemõisa kandis elav

Jaan Reichenbach sai vana sõiduki omanikuks rohkem kui kümme aastat tagasi, aga kolmerattalistega on ta sõitnud noorpõlvest saadik.

Autojuhiloaks nappis raha

«Peres oli palju lapsi ja autojuhiloaks raha ei jagunud, seega hankisin vaid tsikliloo,» selgitas ta.

Reichenbachi esimene mootorrattas oli küljkorviga IŽ-56, mis teenis teda pikki aastaid väga hästi. «Auto oli tollal vähestel – ega lihtne inimene neljarattalist naljalt osta saanudki. Nüüd oleks see lihtsam, aga olen nii vana, et enam pole mõtet luba teha,» leidis ta.

Soolorastat Reichenbach

ei taha. «Just küljkorviga on hea – sellega saab poest kraami tuua,» selgitas ta. «Lähim kauplus on minu kodust kuue kilomeetri kaugusel Vastemõisas. Viljandis käin harvem ning siis ostan alati nädala toiduvaru. Turul on korralik toidulett, liha on, leiva, piima ja koore saab kätte.» Küljkorviga veab ta kartuleid ja kõike muudki, sest jõudu on sõiduriistal piisavalt.

Seenele ja marjule

Turul kohtab ka sõpru ja tuttavaid. «Täna vestlesin endast vanema mehega, kes ütles, et kui tsiklit müüma hakkas, siis pakuksin seda temale. Naersin vastu ja küsisin, kas tema siis nooremaks jääb, et sellist

rattast tahab,» kõneles Reichenbach muheldes.

Tema sõidab mootorrattaga ka külmemal ajal, isegi lumega. Ainult siis, kui on liiga märg, ei aja ta sõidukit kuuri alt välja, sest see jääks mutta kinni.

«Nüüd oli õnneks veidi aega tahedam, sain jälle linna tulla,» kõneles mootorrattur. «Tuuritan alati rõõmsasti. Käin metsas seenel ja marjul. Mulle meeldib väga looduses kulgeda.»

Enne pensionipõlve ehitustöölise ja remondimehena leiba teeninud Jaan Reichenbach elab maal oma majakeses. «Seal on mõnus ja rahulik, linnud laulavad ja veed vulisevad,» lausub ta lõpetuseks.

Muretu Angus küsib hoogu juurde

MADIS JÄRVEKÜLG
madis.jarvekylg@ajaleht.ee

Viljandis tegutsev ansambel Angus on varsti valmis välja laskma oma esimest albumit ja küsib selle tarbeks Hooandja platvormi kaudu annetajate raha.

Plaat on salvestatud Viljandis muusikakooli orkestrimajas ja Tuhalaanes Andre Maakeri kodustuudios. «Materjali salvestasime kaks-kolm nädalat, väga põhjalik töö on sellega tehtud,» selgitas Anguses eksotiliste löökpillide eest vastutav Mikk Villem.

«Varsti läheb plaat trükki, nii et mais on see valmis,» rääkis ta. «Esiksingli pealkiri on «Angus» ja plaadi pealkiri «Angus», et inimesed saaks aru, mida oodata.»

2010. aastal neljaliikmelisena alustanud bänd mängib ska-reggae-muusikat. Nüüd-

seks on koosseis kasvanud kaheksaliikmeliseks ja kogunud endale Viljandis täiesti arvestatava hulga fänne. Inimesi, kellele bändi Facebooki lehekülge meeldib, on varsti juba tuhat.

«Kontsertidel on saal alati rahvast täis ja kõik teavad lugusid, laulavad kaasa. Vaiksel hakkab see ka Tallinnas tekkima, sest oleme Bombilazega päris palju koostööd teinud,» rääkis Villem.

Angus on rõhutatult rõõmsameelne bänd. «Reggae on olemuselt juba selline muredest vaba. Kõik need esinemised on viinud sinnamaani, et laulud on lõbusad ja mänguvad,» ütles Villem.

«Päris mitmed lood on ka reggae-groove, aeglane ketramine, natuke tammuv nagu ühe loo pealkirigi: «I'm not in a hurry». Ja siis teine pool repertuaarist on täielik tantsuska, sellised kergesti kaasa

Anguse liikmete seas on päris mitu kultuuriakadeemia tudengit, kes on seotud ka teiste muusikaliste projektidega.

RASMUS KOSSON

lauldavad lood,» kirjeldas Villem Anguse helipilti. Plaadil on lood tema sõnul võtnud märksa viimistletuma kuju kui varem.

Elavas esituses saab Anguse muusikat kuulda plaadiesitluskontsertidel maikuu nädalavahetustel Viljandis, Pärnus, Tallinnas ja Tartus.

Viljandi Kaubamaja II korrus taas avatud

müügil

KEVAAD/ SUVI

2014

kollektsioon

DAG
REKLAAM

Valgusreklaamide valmistamisega tegelev firma DAG REKLAAM võtab tööle

ARVUTIGRAAFIK - KUJUNDAJA

Töö kirjeldus:
Valgus- ja kleebisreklaamide kujundamine
Trükifailide ettevalmistus
Toodete graafiline disain

Nõudmised kandidaadile:
Eelnev kujundustöö kogemus
CorelDraw, Adobe Photoshop programmidega töötamise oskus
Kohusetundlikkus, täpsus, korrektsus

Firma pakub:
Huvitavat ja mitmekesist tööd
Head palka
Sõbralikku ja toetavat meeskonda

CV koos motivatsioonikirjaga saata e-postiga hanna@personalidisain.ee hiljemalt 31.03.2014.
Info aadressil hanna@personalidisain.ee või telefonil +372 521 6776.

VÜKK | tuleviku nimel
AUTOKOOL

Tule õpi meil sõiduautojuhtimist!

Kursused algavad **31. märtsil kell 18.00**
VÜKK-i täiskasvanute koolitusosakonnas
Leola t 15A, 71020 Viljandi

- Sõiduauto (B) 400 €
- Veauto (C) 400 €
- Haagisega veoa. (CE) 430 €
- Väikebuss (D1) 500 €
- Buss (D) 650 €

VÜKKi õpitastele **-10%**

Lisateave koolituse kohta: ady@vykk.vil.ee · tel 507 9412

Registreeri juba täna: vykk.vil.ee

Avatud on prioriteetse suuna „Pikk ja kvaliteetne tööelu” meetme „Tööelu kvaliteedi parandamine” TEINE TAOTLUSVOOR

Meetme raames toetatavad tegevused:

- „Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse” § 13 lõike 1 punkti 3 kohase riskianalüüsi, mis sisaldab töökohal ohtude parameetrite mõõtmist, läbiviimist;
- punktis 1 läbiviitud riskianalüüsi tulemuste alusel töötajate tervisekontrolli suunamine.

Toetust võib taotleda kuni 49 töötajaga Eesti äriregistris registreeritud äriühing või FIE.

Toetuse määr
Toetuse maksimaalne määr on 70 % ning omafinantseeringu minimaalne määr 30 % abikõlblikest kuludest. Toetust antakse ühele projektile minimaalselt 500 eurot ning maksimaalselt 10 000 eurot.

Taotluse esitamine: taotleja esitab vormikohase taotluse Innovesse paberkanalil või elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatult. Paberkanalil taotlusele tuleb lisada elektrooniline koopia. Taotlused tuua või saata aadressil SA Innove struktuuritoetuste üksus, Lõotsa 4, Tallinn 11415; e-post: ene.tilk@innove.ee märksõnaga: „ESF projektitaotlus”.

Taotlusi võetakse vastu kuni taotlusvooru eelarve vabade vahendite lõppemiseni, kuid mitte hiljem kui **2014. aasta 30. septembrini**.

Taotlusedokumentatsiooni ja lisainfot saab SA Innove kodulehelt www.innove.ee/struktuuritoetused/taotlusvoor.

Lisainfo mari.annus@innove.ee, tel 735 0534, 735 0772.

Tähelepanu, NATURA 2000 alal asuva erametsamaa omanikud!

Tänavu saab Natura metsatoetusi taotleda **2.–21. aprillini**

Vastuvõtt EMK kontori II korrusel (Mustamäe tee 50, Tallinn)

Tallinnas ja Harjumaal aitab taotlusi täita konsulent Veljo Kütt (504 8876, veljo.kytt@eramets.ee)

Tallinnas Mustamäe tee 50 III korrusel reedel, **4. aprillil kl 9–12 ja reedel, 11. aprillil kl 9–16**

Viljandimaal aitavad taotlusi täita:

Pille Udam (524 2186, pilleudam@gmail.com)

- Suure-Jaani vallamajas (Lembitu 42, Suure-Jaani) **8. aprillil ja 15. aprillil kl 9–12**
Kokkuleppel ka muudel aegadel

Ülle Kuldkepp (522 7000)

- Viljandis Vabaduse plats 4, III korruse saalis **8. aprillil ja 17. aprillil**
(muul ajal kokkuleppel eelnevalt helistades 522 7000). Mõlemal päeval **kl 9–16**

Tenek Mäekivi (518 1766)

- Võhma linnavalitsuse saalis **esmaspäeval, 14. aprillil** (eelregistreerimisega)
- Kõo Vallamajas vallavalitsuse saalis **neljapäeval, 17. aprillil** (eelregistreerimisega)

Eha Valeikiene (5347 7454)

- Viljandis Vabaduse plats 4–308 **3., 10., 15. aprillil kl 10–15**

Erametsakeskuse ja Eestimaa Looduse Fondi koostöös loositakse e-PRIA kaudu (epria.pria.ee) Natura metsa toetuse taotluse esitanute seast välja neli õnnelikku, kel on võimalik koos ühe kaaslasega osaleda 12.07.2014 toimival õpperetkel lendorava elupaikadesse. Alutaguse metsades toimuva retke toob võitjateni Estonian Nature Tours. Retke juhivad tuntud zooloog Uudo Timm ja mükoloog Indrek Sell. **Esitage oma taotlus e-PRIA kaudu ja osalege loosimises!**

Täpsemat infot loosimise ja toetuse taotlemise tingimuste kohta leiate Eesti erametsanduse infoportaalist www.eramets.ee

Estonian Nature Tours hoolib, toetades lendoravauuringuid alates aastast 2010 ja Noore Looduskaitse Auhinda alates aastast 2005

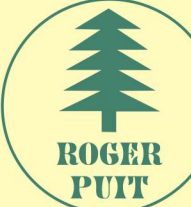
ALKOHOL-JOOGID

TEHASE POOD

Viljandi, Piiri 2

PARIMAD HINNAD!

Pood on nüüd avatud ka laupäeviti!
T-L 10:00 – 13:00

AS ROGER PUIT
OSTAB JÄTKUVALT
ERAMETSKONNA
LOOMISE
EESMÄRGIL
TALUMAID

HOOLI OMA METSA
TULEVIKUST.
HELISTA TEL 434 7647.
504 1062, FAKS 434 7710.
ROGERPUIT@HOT.EE

AS Rael tehnölevaatuspunkti traktorite ja liikurmasinate tehnölevaatusaja graafik 2014

Kuupäev	Kell	Ülevaatuskoht
07.04.2014	17.00	Leie töökoda
08.04.2014	17.00	Karula töökoda
09.04.2014	17.00	Kaavere töökoda
14.04.2014	17.00	EKSEKO
15.04.2014	17.00	Olustvere EMI Katsejaam
16.04.2014	17.00	Vana-Võidu töökoda
21.04.2014	17.00	Koksvere töökoda
22.04.2014	17.00	Tänassilma töökoda
23.04.2014	17.00	Võhma linn (kultuurimaja taga)
28.04.2014	17.00	Kolga-Jaani töökoda
29.04.2014	17.00	Paala töökoda
30.04.2014	17.00	Valma keskus
05.05.2014	17.00	Soosaare töökoda
06.05.2014	17.00	Viiratsi AGRO
07.05.2014	17.00	Kõo töökoda
12.05.2014	17.00	Uusna töökoda
13.05.2014	17.00	Pilistvere töökoda
14.05.2014	17.00	Ülde töökoda
19.05.2014	17.00	Saarepeedi töökoda
20.05.2014	17.00	Oorgu Päästekomando esine
21.05.2014	17.00	Lalsi sigala
26.05.2014	17.00	Eesti Hõõvellist
27.05.2014	17.00	Vastemõisa töökoda
28.05.2014	17.00	Sürgavere töökoda

Ülevaatus teeb Elmar Mätas
Lisainfo tel 433 0982, 5620 0002

Mones & Tuur
APRILL – SÜNNIPÄEVAKUU

Täname kõiki häid kliente ja koostööpartnereid!

www.mones.ee
Mones & Tuur hulgilao kauplus - Pärnu mnt 14, Viljandi
Avatud E–R 9–18, L–P 9–16
Info tel 435 0530, 435 0532 või 435 0535

Sooduspakkumine kehtib terve aprillikuu

Toodete fotod on illustratiivsed.

 1.19 € Alma kodujuust, hapukoorega 4%, klassikaline 5% 380 g (kg 3.13 €)	 0.97 € Alma hapukoor 20%, 500 g (kg 1.94 €)	 4.80 €/kg Juust Edam, Võru, kang u 4,5 kg	 2.70 € Kurk, mahedamaiteline, Salvest, 1,65 kg	 0.89 € Pasteet Eesti võiga, Maks & Moorits, 170 g (kg 5.24 €)	 1.15 €/kg Sarveke durum-jahust, Myllyn Paras, 1 kg
 3.85 €/kg Kanalihatasku juustuga, Sepa, u 800 g	 3.15 €/kg Grillvorst Cipollino, Arke, 600 g	 2.31 €/kg Jahutatud maitsestatud broileri poolkoivad, Tallegg, u 3 kg	 4.60 €/kg Paneeritud mintafleerull köögiviljapädisega, u 1 kg, kast 5 kg	 2.79 €/kg Iiris Toffee, piima ja šokolaadi segu 1 kg	 2.55 €/kg Küpsid "Suhkruring", Mario, 1 kg

TEEMAD

Toimetaja TIINA SARV, 433 0047, tiina.sarv@ajaleht.ee

29.-30. III

29. ja 30. märtsil on Tartu ülikooli von Bocki majas orientalistikapäevad. Ettekanded käsitlevad «Kaamasuutrat» ja haakristi, Assami nõiakunsti, sumeri kirjandust, Afganistani identiteeti, Hiina poliitikat, budismi tekste ja muud.

PARADOKSAALKRIMINULL

Teatraalne sürr peibutab loogikarüütleid

PRIIT PÕLDMA,
semiootika ja kultuuriteooria
üliõpilane

«Rosencrantz ja Guildenstern on surnud» on kütkestav kriminaalkomöödia, mille lõpplahendust ei ole võimalik välja lobiseda: puändiks on puändi puudumine, mõistatus purjetab ringiga algusse tagasi.

Üllar Saaremäe kauased «Hamleti»-mängud kehtavad vaimuseoste mänguväljakule hõlmama ta omaluuletaja Juhan Viidingu värssse. «Kas «Sisepääs» sai olla väljapääs? Hing noor ja nälgas./ Kus mängujuht? See ainus mängija./ kes mängust väljas./ Vaid väljamõeldud elul oli sära/ ja o m a ilu./ Suu kinni, süda jahtub ära./ Ta niigi vilu.» («Uks seestpoolt kinni»).

Lavastust «Rosencrantz ja Guildenstern on surnud» annaks tervenisti vaagida kui Tom Stoppardi vastust Juhan Viidingu küsimusele, sest Näitleja-nimeline tegelaskuju sedastab: «Me teeme laval seda, mille kohta arvatakse, et seda tehakse väljaspool lava. Mis on omamoodi terviklik vaatevinkel, kui käsitleda iga väljapääsu nagu sissekäiku kuhugi mujale.»

Mängus ja mängust väljas

Kuidas see siis öieti käib?

Kaks noort ja nälgast hinge on pingas hääminguatsmoosfääris teel sinna, kuhu neid varavalges kutsuti. Kuhu ja milleks, see on selgusetu, sest illusion on reaalsus segunevad veetleval viisil.

Kui nad mõtpeausiks teel kõrvale astuvad, ilmub teatrimaffia, olles neid justkui selle eksikänu taga oodanud. Nõtkelt mänguvälja ja mängust väljas oleku vahel liikuv mängujuht komplitseerib situatsiooni ega lase ühelgi küsival sisselöögil end eksitada, pöörates seisu jahmatavate kalambuuridega igas olukorras enda kasuks. Üks null, kaks null, kümme null, sada null, lõpmat null, lõpmatus korrutatud kahega null...

Nad olid ju teel, pidid omal käel päralt jõudma, need kaks üliõpilast, rüütli või sõpra, Rosencrantz ja Guildenstern. Aga sihi- ja salapära jõuab ise nende juurde, kui traagikute arme teeb nad oma etenduse osalisteks.

Tumedaist kuubedest loobunud traagikud kehastuvad kirevaks kuninglikuks perekonnaks. Käivitub filigraanselt kavandatud osalusteater, särav väljamõeldud elu, mida suunab deemonlik Näitleja, efektsete surmade ja peenikeste puäntide vilunud virtuoos.

Siin on lavastaja Saaremäe sõnumiselgelt ja järjekindlalt võimendanud üht Stoppardi tekstis veiklevat tõlgendusvõimalust: ei ole olemas mingit Helsingõri lossi, Taani prints, kuningat ega õukonda, on vaid teatrimäng Rosencrantzi ja Guildensterni peibutamiseks ja heidutamiseks, väikeste inimete teadvusega hedonistlikult manipuleeriv hiilgav masinavärk.

Kes mängu kistakse, sellele on pilet kallis. Mündikõlina saatel häämeldusest avatud lõuapärased kokku surudes võid avastada, et oled juba tükk aega natuke surnud olnud. Finaal jätab eksituste absurdikomöödia otsad lahti, võimaldab algusse tagasi pöörduda, et otsast peale mõistatama hakata.

Väljamõeldud elud

Stoppard kirjutab kui filosoof, kelles ühenduvad poeet ja matemaatik. Tema esiknäidend matkib osavalt Shakespeare'i nii tabava maailmamõttestamise kui rabava huumoriga. Arutluskäike toetab terasest loogika, keelemängudes ilmutatakse tähelepanelikku süstemaatilist vähemalt Wittenbergi või Cambridge'i tasemel.

Pulbitsevad paradoksid – autorile ja tegelastele on need vist maailma ainumõeldavad kirjelduskeel – võtavad kokku elu ja surmagi: surm on ühtaegu elu osa ja elu vastand ning filosoofid teavad väga täpselt, kuidas surmast ei saa midagi teada.

Stoppardi mõttekäikude juures on tore veel see, et arusaamatus ei pärsi tekstimõnu: kui kõigil pöördeil kannul ei püsigi, saab mängu ilu ikka imetleda.

Meelis Rämmeld ja Arne Soro läbistavad Rosencrantzi ja Guildensternina Stoppardi teksti nagu nuga ja kahvel võid. Oivalise partneritunnetusega esitatakse kamraadluse kõikvõimalikke variatsioone: teineteise ületrumpamist ja klammerduvat sõltuvussuhet, tüdinud tülpimust ja sõprade süva kiindumust.

Huvitavalt hoiab Rosi ja Guili koos kontrasti puudumine: mõlemad on sirgeselgised, ehkki loomupäraselt ebakindlad loogikarüütliid, kes surutakse detektiivirolli, kus üks võtab raasike ratsionaalsema ja teine samavõrra empaatilisema poosi.

Olemas saavadki nad olla ainult koos, sest kui Guildenstern kaotaks Rosencrantzi, ei saaks ta ise ka kindel olla, kas ta enam Guildenstern on: teisega koos on vähemalt teada, et kui üks on parajasti Rosencrantz, siis teine peab olema Guildenstern.

Partnerlust toidab põnev printsiip: kuigi (või kuna) tekst annab liidripositsiooni pigem Guildensternile, on Soro ses

Arne Soro Guildenstern (vasakul) ja Meelis Rämmeldi Rosencrantz puurduvad kulli ja kirja viskamise sügavustesse nagu terane detektiiv ja tema lihtsameelse abiline.

JANIKA LEIUR

rollis nii pausijulge ja kõigist mänguolukordadest viimast võtete, et loovutab vedajarolli armuliku kavalusega vahepeal Rämmeldile. Rosencrantz üritabki siis partnerit oma suunda visalt kaasa tõmmata, kuni Guildenstern teda efektse vastulöögi katkestab. Tulemusest on võidumehed mõlemad ning publikul jääb üle nende sulni kerguse auks käsi plaksutada.

Näitleja ossa, sesse Saaremäe kontseptsiooni mängujuhirolli, siseneb Andres Lepik kiskjaliku lõtvusega, mille alt läigatab hüpevalmidust. Ekstravagantse rüü, aga vaoshoitud ilma Lepikul on trumbiks terve intonatsioonide palett, et mitte öelda balletti: ta tiperdab kumedast paatosest kähedate eksistentsialistlike nendingute manu, viskab piruette lüürlise valu juurest traagilise ironia valda, hõljub üle õrritava huumori ja või(mu)ka teatraalsuse usutatavust minetatamata.

Tanel Ingi vaheldab Hamletit monolooge esitades punkpuberteedi valuhoiakut jäise mõttetäpsusega. Selline ambivalentusprintsip on näidendi ja lavastuse laadiga täiuslikus kooskõlas.

See, kui väärikalt ja värvikalt kehastub Oleg Titov androgünseks traagikuks Alfrediks, on kirjeldamatult meelde jääv. Aga teistele kõrvaltegelastele, lossirahvaks moon-

duvate traagikute punamustale kambale, antakse isikupära märgatavalt kasinamalt. Mõni tegutseb mängureeglite piires küll teistest intensiivsema kohalolekuga, kuid mustade hõljuste lehvimisest ei kujune siiski haaravat hõllandust, kohmakast ringmängust ei moodustu lummatavat pöörantsu.

Ons asi autori ükskõiksuses kõrvaltegelaste vastu, lavastaja kärsituses või näitlejate juba reaetenduse-loiduses? Külalaps tsutike neis kõigis, eks ka vaataja tähelepanus, mis kipub rippuma nende küljes, kel rohkem teksti ja tegevust. Paraku asjaosaliste arvukus sedapuhku ei teravda, vaid hajutab pinget, sest veenvalt ei jõua end kehtestada ei traagikute inimlikum ega grotesksem pale.

Sära ja ilu

Kahtlaselt leigeks jääb mereröövliite rünnak: kolmanda vaatus pöörane pöördestseen on väliselt efektivaene ja sisuliselt segane. Muidugi ei pruugi selles süüdistada lavastaja Saaremäed – on see ju Näitleja korraldatud järjekordne aktsioon ning Rosencrantz ja Guildenstern on selleks ajaks piisavalt eksiteel, et ka vähemast demonstratsioonist hulluda. Ent nii mannetu etteastet ei lubaks efektmeisteril Näitleja endale ometi! Rohkem poeeti-

LAVASTUS

Tom Stoppard, «Rosencrantz ja Guildenstern on surnud»

- Tõlkija Mihkel Mutt
- Lavastaja Üllar Saaremäe (Rakvere teater)
- Kunstnik Kristi Leppik (külastajana)
- Muusikaline kujundaja Peeter Konovalov
- Valguskujundaja Rene Liivamägi
- Osades Meelis Rämmeld, Arne Soro, Andres Lepik (külastajana), Oleg Titov, Tanel Ingi, Carita Vaikjärv, Andres Tabun, Triinu Meriste, Margus Vaher, Janek Vadi, Vallo Kirs ja Kiiri Tamm
- Esietendus 15. märtsil Ugala suures saalis

Allikas: Ugala

lisi kahemõttelisusi, sõõrid! Parima il hetkil vohabki mitmekordne mäng kõikvõimalikel tasandil õige hurmavalt.

Kristi Leppiku lavapildi väljapeetud minimalism pakub mõtetele tänuväärset avarat uperpallitamisruumi. Kujundlikkuse ja konkreetse tasakaal õhutab teatraalset vainglaatmosfääri. Punase, musta ja valge kolmikesteetikast saab muu hulgas visuaalne vaste armastuse, retoorika ja vere triaadile.

Varjuteater manab esile puuduvate tegelaste kohalolu ning korrutab ebakindluse suurendamiseks Rosi ja Guili tandemi ühel eriti hapral põgenemisviivil kahega. Rene Liivamägi valguskujunduse jahe-

dalt igavikku ulatuvate vihkuude vahel on eksistentsialistlik kõledus iseäranis hõlbus tekkima.

Et Viljandi teater ehiv oma afitši Inglise rüütli ja elava klassiku kahe meistriteosega korraga («Utopia rannikul» raputavad «Kaldale heidetud» end alles kuivaks), on suursugune kingitus nii trupile kui publikumile. Elamise põhidilemmade teravmeelne mõtestamine on tervendav igas ajas ja paigas. Teatri pöördumine vaimuilma klaaspärilmängu poole ei tähistu inimlikkusest või päevakajalisusest kaugenemist, vaid nende taasavastamist uuel tasandil. Kuni hing noor ja nälgas... seni oma ilu.

VALITSUSDEBÜÜT

Sotsiaaltöötajast sotsiaalministriks

KETLIN BELJAEV
ketlin.beljaev@ajaleht.ee

Mis mees ta on? Ah hoopis naine? Sellist laadi küsimusi võis silmata viimasel nädalal netikommentariumis, kui selgus, et Helmen Kütt saab järgmine sotsiaalminister.

Viljandlastele ei tohiks see, et Helmen on naise nimi, siiski üllatusena tulla.

Viljandi linnavalitsuses pikki aastaid sotsiaalametit juhtinud ja ka abilinnapea ametit pidanud Helmen Kütt läks kolm aastat tagasi 1692 häälega riigikokku. Ent kas olla üks 101-st või vastutusriikka valdkonna minister – need on kaks ise asja. Seda näitab ka töö, et paljud kaasmaalased polnud Helmen Küttist enne tema ministriks saamist kuulnudki ja arvasid, et tundmatu nime taga peitub mees.

Sotsiaaldemokraat Eiki Nestor, kes on Helmen Küti sõber ja erakonnakaaslane, nentis, et üks palju arutamist leidnud teemasid nende parteis ongi naispoliitikutel vähesus ja see, mis imevael saaks nende osa kasvatada. Nii on tal tulnud isiklikult suurde poliitikasse paluda Katrin Saksa, Urve Palot ja Marianne Mikkot.

Helmen Kütti pidi Eiki Nestor veenma lausa kolmel korral. «Ma südames loodan, et ta ei kahetse,» lausus ta.

Nestor kirjeldas Kütti kui meeldivat, suhtlemisvalmis ja oma ala tundvat inimest, kes on võimeline ka kaasteelisi positiivselt nakatama. Tänu Kütile on Nestor näiteks mitu korda ka ise Viljandi pensionäride ees esinenud ja sellest oma sõnul meeldiva kogemuse saanud.

Helmen Kütt ei

too aga ainult pensionäridele külalisi koju kätte, vaid kutsub neid ka ise külla. Näiteks on ta riigikogus võõrustanud eakaid ja puudega inimesi.

Külalislahkusega on seletatav ka Küti innukas kuluühvitiste kasutamine – mullu õnnestus tal nagu mitmel teiselgi riigikogu liikmel need peaaegu viimse käiku panna, ära kulus üle 12 000 euro. Aasta varemgi paistis Kütt sama asjaga silma. Toona põhjendas ta raha kulutamist sellega, et maksis muu hulgas kinni mitme grupi bussisõidu Toompeale.

2009. aastal Viljandi sotsiaalmeti juhatajana ei suutnud Kütt aga eelarvest kinni pidada. Raha kulus küll õilsa eesmärgi nimel – hooldekodudes elavate eakate heaks –, ent

navalitsusel tuli miljonikroonist eelarveauku lappima hakata.

Õige pusletükk 101-st

Seda, et Helmen Kütt ajab oma asja kogu hingest ja võib seejuures isegi raha lugemise ära unustada, näitab tema pühendumus nii Viljandis kui Tallinnas töötades. Eiki Nestori sõnul suutis ta kolme riigikogu aasta jooksul ka väikest viisi imet teha, viies opositsiooni liikmena läbi eelnõu, et puuetega laste vanemate õppelaenu tuleb kustutada.

Seda, et mõni opositsiooniline eelnõu läbi läheb, ei juhtu Nestori kogemust mööda just sageli. «Nüüd, ministrina, on tema loomulised võimalused mitu korda suuremad ja ilma mingi kahtluseta kasutab ta need ära.»

Viljandi linnavolikogu esimees Randel Länts, kes tunneb Helmen Kütti erakonnakaaslasena samuti hästi, võrdles tema sobivust sotsiaalministri ametisse laste mõistatusmänguga, kus igale kujundile

ELUKÄIK

Helmen Kütt on alates 26. märtsist Eesti Vabariigi sotsiaalminister. Ta kuulub Sotsiaaldemokraatlikku Erakonda.

- Helmen Kütt on sündinud 28. juulil 1961 Viljandis. Lõpetanud Suure-Jaani keskkooli ja Viljandi kultuurikooli klubitöötaja erialal. Tal on bakalaureuse- ja magistrikraad Tallinna ülikoolist sotsiaaltöö erialal.
- Aastatel 1981–1992 oli ta ametis Viljandi MEK-is masinakirjutaja ja kantselei juhatajana. Enne seda oli ta töötanud Viljandi rajooni sidesõlme abonentosakonnas.
- Aastatel 1992–1993 töötas Eesti Punase Risti sekretäriks.
- Aastatel 1993–2011 oli Kütt eri ametikohtadel Viljandi linnavalitsuses. Ta on olnud sotsiaalnõunik, abilinnapea ja sotsiaalmeti juhataja.
- Aastatel 2011–2014 oli Kütt riigikogu XII koosseisu liige.

Allikas: sotsiaalministeerium

on oma õige paik. Kütt olevat 101 praegusest riigikogulasest sellele kohale ainuõige inimene.

Länts hindab Küti juures kõige rohkem sõnapidamist. Ja muidugi tema suurt südant, kuhu mahuvad teiste seas eakad ja erivajadustega inimesed.

«Ta oskab vaadata asjadele samast vaatevinklist, nagu need inimesed näevad. Mina seda ei oska,» märkis Länts.

Sellest, et Kütt uuel ametipostil olles enam kuigi tihti Viljandisse ei satu, pole tema arvates midagi hullu. «Kui Helmeni tööst on Eestile kasu, siis see kaalub kindlasti üles selle, et ta mõne tunni vähem Viljandi peale mõtleb.»

Läntsi sõnul kohtab siin liiga palju arvamust, et pärast Viljandi piiri ületamist unustab inimene oma kodupaiga ära. «Kaasa saab mõelda ka kaugemalt,» leiab ta.

Aktiivse olekuga

Enne, kui Helmen Kütt ettepanekule ministriks hakata oma jah-sõna ütles, võttis ta mõtlemisaega ning arutas veel sama päeva hommikul Randel Läntsi-ga läbi, mida see kõik kaasa võib tuua. Postimehele antud intervjuus tunnistas ta aukarust vastutusriikka valdkonna ees: muretsemiseks annab põhjust, et ta seda ala nii hästi tunneb.

Sotsiaaltööle sattus Helmen Kütt kaudselt tänu Punasele Ristile, mille sekretär ta 1990. aastate algul oli. Selles ametis ei saanud ta aga kaua olla, sest toonane Viljandi sotsiaalosa-konna juhtaja Helve Luik kutsus ta varsti oma tiiva alla. Maavalitsuses oli küpsenud plaan võtta palgale haigla sotsiaaltöötaja ja Luik nägi selles ametis õige inimesena just Kütti.

Kütt hakkas silma oma aktiivse olekuga, mis iseloomustab teda Luige arvates tänase päevani. «Isegi kui ta telefoni vastu võtab, ei kuule kunagi passiivset hääletooni nagu mõne teise inimese puhul.»

Ka sobis Kütile Luige sõnul inimestega töötamine, sest ta on alati väga hea klienditöö tegija olnud. Hiljem, sotsiaalosa-konna juhatajana, oskas ta jällegi oma alluvaid hoida.

Nagu Luik nentis, kippus Kütt inimestele mõnikord liiga palju järele andma. «Nüüdseks

on ta hoopis kindlamaks ja ajalikumaks muutunud,» leidis ta.

Seda, et Helmen Kütt võttis oma tööd vahel ülearu südamesse, on ka tema pereliikmed tunda saanud.

Tütar Andra Kütt, kes õpib Tallinna ülikoolis lingvistikat, tõdes, et ema muretses nende asjade pärast, mida ei olnud tema võimuses muuta. «Nüüd on ta proovinud lähtuda põhimõttest, et see, mida tema teha saab, on anda endast parim.»

Kõigi jaoks olemas

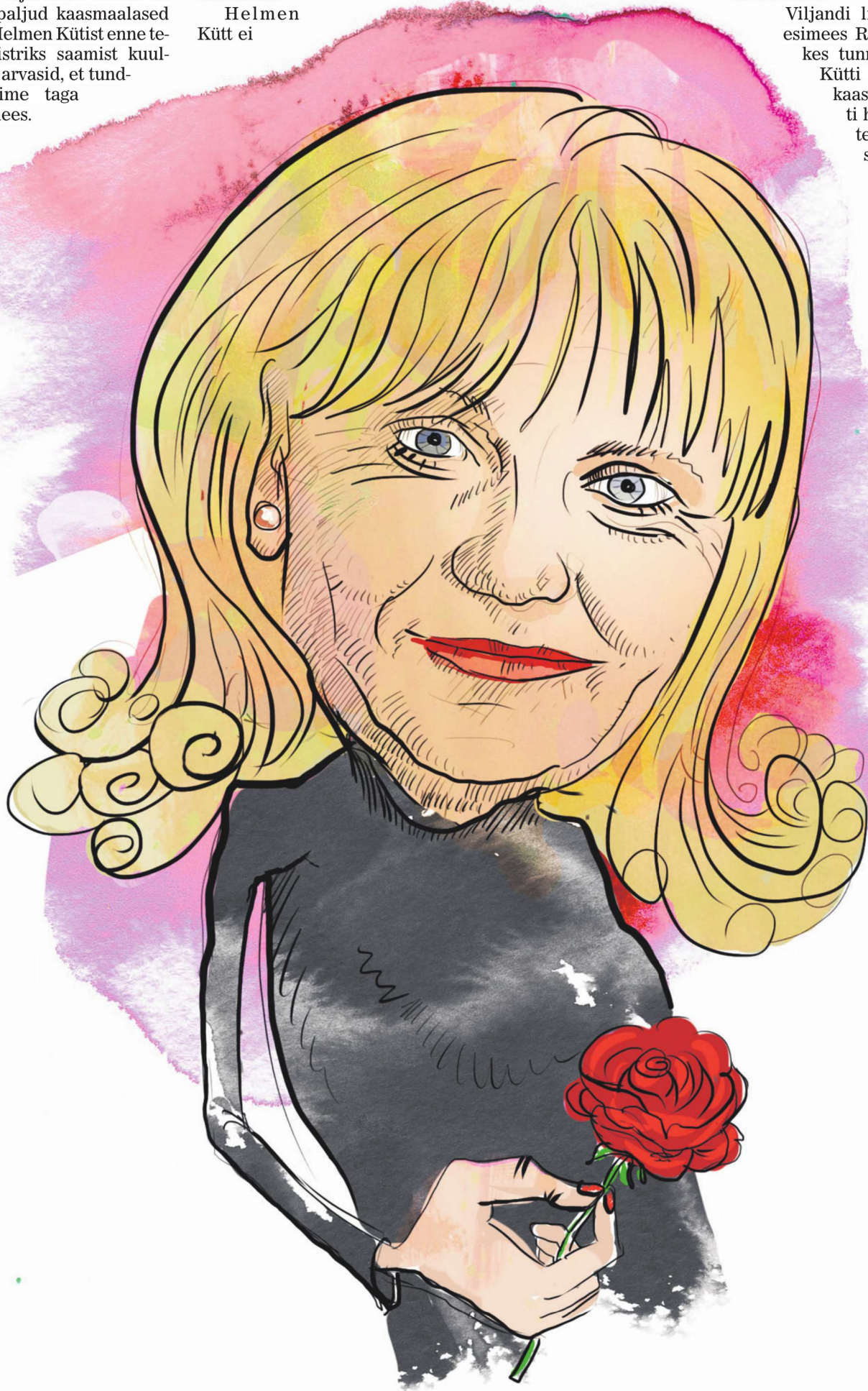
Ka Andra Kütt hindab ema juures seda, et tema antud lubaduses ei ole tarvis kahelda. Kuigi tal tuli koos vennaga tööle pühendunud ema teinekord hiliste õhtutundideni oodata, teadis ta, et too on alati pere jaoks olemas.

«Mäletan, et ema tööpäev ja vastuvõtt ei lõppenud kunagi siis, kui kell kukkus viis, vaid ikka siis, kui viimane inimene, kes oli ukse taga, sai ära kuulatud. Tihti jäin viimaseks inimeseks muidugi mina, kes ma emale pikal vastuvõutupäeval vastu läksin.»

Veel tuli Andra Kütile meelde kord, kui ta väike tüdrukuna Suure-Jaanis tädi juures käis ja pidi õhtul üksinda bussiga Viljandisse sõitma. «Emaga oli kokku lepitud, et ta tuleb bussijaama vastu. Kui kohale jõudsin, ei näinud ma teda vastas. Ta oli meile aga öelnud, et on alati olemas ja me saame tema peale igas olukorras loota. Nii ma tulingi bussist maha ja võtsin tugevasti postist kinni.» Pisaraid tagasi hoides nägigi ta varsti ema enda poole jooksmas.

«Ta on olemas perele ja kõigile, kes teda tunnevad või tema abi vajavad. Ma olen oma ema üle südamest uhke,» lausus ta.

Helmen Küti pikaegne sõbranna, Viljandi haiglas anestesioloogina töötav Ene Vallikivi lausus otsekui Andra Küti sõnade kinnituseks, et Helmeni juures ei saagi vahet teha, millal tal on vaba ja millal tööaeg, sest ta on kõikidele, kes teda vajavad, 24 tundi kättesaadav. Ja sotsiaaltööd on Helmen Kütt Ene Vallikivi sõnul alati rõõmuga teinud, sest see on see, mida ta on teha tahtnud.

Teisipäeval süüdati Viljandi lauluväljakul küüditamisohvrite mälestuseks üle tuhande küünla.

MÄRTSIKÜÜDITAMISEST MÖÖDUS 65 AASTAT

Teisipäeval, 25. märtsil mälestati kõikjal Eestis 1949. aasta küüditamise ohvreid.

Küüditamine on meie riigi ja rahva ajaloos üks väga hirmus sündmus. Teise maailmasõja ajal okupeeris Nõukogude Liit väga palju enda ümber asunud maid. Üks nendest oli ka meie kodumaa. Okupatsioon tähendab seda, et üks riik tungib teisele riigile kallale ja võtab selle endale. Et oma maad armastav

rahvas neid selles vähem segaks, tuleb neist lahti saada.

1949. aastal viidi relva ähvardusel paljud meie esivanemad rongidega kaugele Venemaa südamesse Siberisse. Et korruga rohkem mahuks, topiti nad tihedalt loomavagunitesse. Armu ei antud ka lastele ega vanainimestele. Ainuüksi Viljandimaalt küüditati 2497 inimest. Koos 1941. aasta juuniküüditamisega viidi Siberisse üle 30 000 eestlaste.

Kaasa ei lubatud neil võtta midagi peale riiete ja kogu nende vara võttis Nõukogude Liit endale. Paljud neist süütutest inimestest surid juba reisi jooksul. Ülejäänute hulgas tegid nälga ja haigused nii suurt laastamistööd, et hiljem tagasi kodumaale jõudsid vähesed.

Küüditamine ei jätnud puutumata vist ühtegi Eesti perekonda. Kindlasti on ka sinu suguvõsas neid, kes Siberisse saadeti. Õnneks on hulk seal pääsenud inime-

si elus ja saavad meile rääkida, kui palju kurja teevad sõjad. Kuigi see kõik on väga hirmus, peame oma esivanemaid ja küüditamist alati meeles pidama. Siis mõistavad ka tulevased põlvkonnad, kui kõrge on vabaduse hind ning kui väga tuleb hoida oma lähedasi ja kodumaad.

Lase oma vanematel ja ajalooõpetajal endale küüditamisest rohkem rääkida ning pange oma perega igal aastal sel kuupäeval mälestusküünlad põlema.

TEE MÖMMIKUST LUULETUS

Hiljuti kutsusin teid kõiki osa võtma joonistusvõistlusest. Vähemalt sama vahva kui joonistamine on aga ka luuletamine. Pealegi on selline omavahel riimi minevate sõnade otsimine ja lauseteks vormimine väga arendav. Nii õpid oma emakeelt paremini tundma ja huvitavalt kasutama.

Tartu ülikooli kliinikumi lastefond on välja kuulutanud esimese kuni kuuenda klassi õpilaste luulevõistluse «Mömmiku head teod». Nii et isegi teema on ette antud, et sul lihtsam alustada oleks.

Lastefondil on maskott Mömmik, kes oma sõprade abiga on aidanud palju haigeid lapsi. Temast ja nendest heategudest tulekski luuletus teha. Paremaid luuletajaid ootavad loomulikult auhinnad. Ja see pole veel kõik. Toredamatest luuletustest antakse välja suisa eraldi raamat.

Võistlustõid oodatakse 30. aprillini aadressil lastefond@lastefond.ee. Luuletusele lisa kindlasti oma nimi, vanus, klass ja kontaktandmed. Täpsemat infot saad lastefondi kodulehelt.

Lastefondi maskott Mömmik ootab luuletusi.

SÖÖME SÖNU

ÜLLAR PRIKS

Ühes otsas ussike...

Pole vist ühtegi kevadet, kui piirivalvurid jääpangal ulpivaid kalamehi ei peaks päästma või jäistest veevoogudest Soome kelguga alternatiivsukeldujaid otsima. Iga kord mõnd säärast uudist lugedes mõtlen: mis pagan neid sedasi surma suhu seiklema sunnib?

Käisin minagi varem semudega spinningut loopimas, aga seda ikka ennekõike toreda seltskonna pärast. Muidugi oli mõnus veeta päev vabas õhus ja siis telgisuu ees lõksetule paistel sundimatus õhkkonnas nalja visata. See, kas mõni silmapunnitaja päeval konksu otsa jäi, oli mulle täiesti teisejärguline.

Siiski oli ka meie kambas teistsuguseid mehi. Selliseid, kes kummipaadi nina taevasse surudes paaniliselt mööda jõge edasi-tagasi nühkisid, vahepeal roostikku takerdunud lante raevukalt sakutasid või konksu otsast pääsenud kalale rusikaga järele vehkisid. Ehk siis neid «tõelisi» kalamehi.

Ega nendega saanudki mõistlikku juttu ajada, enne kui roostevabast terasest plasku polnud paari tiiru ümber lõketeinud. Mõne puhul ei aidanud seegi. Kalatu päev tähendas seda, et elu on haud ja tema hauakaevaja. Kui julgesin märkida, et pole hullu, kala saab ju ka osta, vaatas mõni tüüp mind sellise näoga, nagu oleksin teinud ettepaneku teravaotsalised maskid pähe tõmmata ja lossimägedesse risti põletama minna.

No ei ole minus seda kalamehe geeni. Aga teinekord turult läbi hüpata ja pärast meeldiv uhhaa vormistada on kah täitsa tore. Isegi jalad ei saa märjaks.

KALA TEKI ALL

1 lõhe- või forellifilee
1 supilusikatäis Dijoni sinepit
1 teelusikatäis mett
2 supilusikatäit majoneesi
1 küüslauguküüs
oliiviõli
purustatud pipart
meresoola
täistera röstsia

Salatile:
paar peotäit rukolat
pool kurki
kümme kond kirsstomatit
Felix Balsamico salatikastet

Selle mõnusa suutäie tegemisega saab hakkama isegi tüüp, kellele muna praadimine tundub raketiteadusena. Ja aega kulub umbes sama palju kui kesklinna burgeri järel käimisele. Maitsev ja tervislik on amps pealekauba.

Laisemad ja rahakamad võivad osta muidugi valmis filee, aga mõistlik on vaadata tervete kalade sooduspakkumisi. Minu aitasid hädast välja Saaremaalt külla sõitnud sõbrad, kel oli kotis värskelt merest püütud purakas. Pidid küll ise puhastamise ja fileerimise ette võtma, see-eest sai lisaks ahjukalale veel tubli hunniku soolakala ja ühe korraliku supi takkatippu.

Üldiselt on kõik imelihtne. Alustuseks piserdage fileele oliiviõli ja hõõruge see õrnalt, nagu kallima õlgu silitades, laiali. Seejärel maitsestage kala soola ja pipraga. Mesi, majonees ja sinep segage parajas anumasse ühtlaseks massiks ning pressige ka küüslauk hulka. Segu kandke ühtlase kihina kalale.

Ahi ajage nii 170–180 kraadi peale ja saatke küpsetuspaberile asetatud kala sinna 30–40 minutiks järele mõtlema. Samal ajal hekseldage salat valmis. Pestud rukola kaussi ning kurgiviilud ja tomatipoolikud sinna otsa. Lõpuks nirisstage kastet peale ja ajage hellalt sassi.

Kala tasub vahepeal kahvliga kontrollida. Sel ei tohi lasta üle küpseda, sest muidu läheb liha kuivaks ja tuimaks.

Ja polegi muud kui paar saiaviilu röstrisse ning salati ja kalajupiga pintslisse pista. Joogi, mida kõrvale rüübata, valib igaüks ise.

Nii nagu mulkide jõukusele pani alguse linakasvatus, oli lina ka see, mis aitas üles ehitada vabrikant Mihkel Veldemanni villa raudteejaama kõrval. Maja efektne fassaad torkab silma juba kaugelt ning sageli imestatakse, kuidas selline ehitus nii kõrvalisse kohta kerkis. 6 x ELMO RIIG

Kunagine hiilgus torkab silma ka tänava, kuigi piirdeaed ja peagi lehte minevad puud seda natukene takistama kipuvad.

MAJA

Villa nagu Tšehhovi novellis

MARGUS HAAV
margus.haav@ajaleht.ee

Viljandi jõukad ettevõtjad on läbi aegade oma villad säätinud maalilise järvevaatega orunõlvale. Miks aga linavabrikant Mihkel Veldemann otsustas suurejoonelise maja ligi sada aastat tagasi ehitada raudteejaama kõrvale, ei oska enam keegi täpselt öelda.

1923. aastal valminud pilkupüüdev juugendstiilis villa on kindlasti tuttav kõigile, kes kas või kord on Viljandi raudteejaama sattunud. Selle maja ajaloost, nagu ka vabrikant Veldemannist pole aga tänaseks enam kuigi palju teada. Küll on endast sügava jälje maha jätnud Mihkel Veldemanni poeg Oskar Veldeman, kes jõudis oma lühikeseks jäänud elu jooksul olla suusahüppaja, mäesuusataja, purilendur, motosportlane ja karikatürist.

Kadunud tänav

Veldemanni villa kõrgub raudteejaama tööstusmaastiku kohal umbes samasugusena, nagu see kunagi kerkis.

«Tegevus ja elu on jäänud siin seisma nagu mõnes Tšehhovi novellis,» mõtiskleb muinsuskaitseinspektor Anne Kivi maja silmitsedes. Aeg on siiski teinud oma korrigeerimisi: nähtsenu vundamenti kallal ja proovinud hammast katusel.

Kivi hämmastab kõige rohkem see, et enam ei ole alles isegi tänavat, mis jõudis välja maja piirava aia peaväravani. «Keegi on täpselt tänava peale lao ehitanud! Ilus peavärav avaneb nüüd kaubahoovi. Liiklus käib puukuuride vahel mööda tagaõue.»

Terve hoov on kaetud muna-kivisillutisega, põhjalikult on

läbi mõeldud ka kanalisatsioon. Eemal püüab pilku efektne ümmargune kaev. Aianurgas on kunagisest romantilisest paviljonist säilinud mõned betoonpostid ja mosaiikpõrand.

«Põhiline villade rajoon on Viljandis ikka oru nõlval ja see on väga eriline, et üks omaaegne tööstur otsustas oma uhke kodu ehitada eliitpiirkonnast väljapoole,» räägib Kivi. «Ju ta siis tahtis tootmisele võimalikult lähedal olla ja kõigelt ise pilku peal hoida. Teisest küljest võttes oli raudteega silmside – kiiresti ja mugavalt oli võimalik rongi peale minna.»

Praegu on villas mitu elanikku. Üks nendest on Mati Printsman, tegus vanahärra, kes saab seda maja kodusid pidada juba kuuekümnendate aastate algusest peale. Oma sõnul ei tahtnud ta sinna just meelsasti kolida. Vaatas, et jääb linnast natuke kaugele. Aga viimasel ajal on ta äärelinna võlusid hindama hakanud.

«Koht on ju tegelikult väga hea: bussid käivad ja rongid

ka,» arutleb ta. «Muidugi remonti tahab maja palju.»

Mati Printsman mäletab veel uhkeid lillepeenraid, mis tema kodutänavat ääristasid. Oli ka suur pürskkaev koos kujuga. Kuju viis keegi juba ammu minema, aga veetoru peaksid seniajani alles olema.

«Vanasti ikka osati ehitada ja oli aega teha,» ütleb eakas mees maja kohta, mis on talle aastakümneid kodusid olnud. «Nüüd tehakse muidugi ka ja kõik oleneb tegijast, aga vana del majadel on oma hing sees.»

Rahutu poeg

Mihkel Veldemanni toore lina puhastamise vabrik asus Viljandis Puiestee tänaval. See alustas tööd aastal 1922 ehk siis umbes samal ajal, mil valmis peremehe villa. Kaubandus-Tööstuskoja Teataja 1926. aasta detsembrinumbril kodumaisele linatööstusele pühendatud artiklist võib lugeda, et vabrik töötas 13-hobujõulise elektrimootoriga ning seal olid

murdmismasin, takupuistaja ja 18 virri. 1925. aastal oli vabrikus ametis 59 töölisi ning toodangut anti aastas 7,6 miljoni Eesti marga eest.

Sellal, kui Mihkel Veldemanni äri läks tõusvas joneses, hakkas endale tasapisi nime tegema ka tema poeg. 1928. aasta talvel ehitas tollal 15-aastane Oskar koos sõpradega Närskä mäele esimese lumest trampliini, mis sest, et keegi ei teadnud öieti, kuidas kogu kupatus välja peaks nägema.

Hüpete pikust mõõdeti esimese vankriaisaga. Viis aastat hiljem selgitati Viljandis aga juba esimest korda riigi meistrit. Selle tiitli sai endale Oskar Veldeman aukartustäratava tulemusega 21,5 meetrit.

Isa lootis küll endiselt, et poiss astub tema jälgedes ettevõtlusradadele, kuid nii see

siiski ei läinud. Linavabrikandi poja ainsast ärilise ettevõtmisest on teada, et ta müüs kasudega maha neli isa antud DKW mootorratast ja saadud raha eest ostis viienda.

Nõnda algas Oskar Veldemanni motosportlasekarjäär. Tsikkel meeldis talle ja tema meeldis tsiklile. Nii polgi midagi imestada, et kuuendal Eesti suursõidul 1938. aastal sai Oskar Veldeman kindla esikoha ning püstitas ühtlasi uue rekordi, saavutades distantsil esimese eestlasena keskmiseks kiiruseks 100 kilomeetrit tunnis.

Lisaks tegeles Oskar Veldeman purilennundusega ja joonistas Ove nime all ajalehtedele karikatuure.

Rahvuslikult meelestatud tarmukas mees arreteeriti 31. augustil 1940 kui üks kontrrevolutsioonilise rahvusliku noorsoo-organisatsiooni juhte ning nõukogudevastaste demonstratsioonide ja provokatsiooniliste tegevuste organisator. Ta suri kolmekümneaastasena 24. detsembril 1942 Vene NFSV Gorki oblasti laagris.

Mihkel Veldemanniga on aga otseselt seotud veel üks Viljandimaa villa. See asub Võrtsjärve põhjakaldal Vaibla külas ja praegu tegutseb seal Veldemanni puhkemaja. Kompleks kasvas maja ümber, mille laskis ehitada Mihkel Veldemann, kui otsustas küüditamishirmus Viljandist mõnda vaikemasse kohta kolida. Kohalikud teavad rääkida, et kunagine linatööstur elas seal kuni kõrge vanuseni.

Mihkel Veldemann suri seitsmekümnendate aastate algul. Pärast seda müüdi maja Leie kolhoosile, kust see läks edasi Põltsamaa EPT kätte, kes ehitaski sinna puhkekompleksi.

Väga tegusat Mihkel Veldemanni mäletatakse seniajani.

Üheksa aasta pärast saab maja pidada suurt juubelit.

Tavatu kujuga kaev on kasutusel seniajani.

Aiapaviljoni mosaiikpõrand pole veel tuhmunud.

Esmaspäev 31. märts

06.55 Televisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Televisioon*
11.55 Maahommik*
12.45 Klassikatähed 2014*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*

07.10 Animasarjad
08.30 Tagatargemad
09.00 Ringvaade* 09.35
2020: Läänemeri – elu või surm?

09.00 Seitsmesed uudised
09.30 Kodu keset linna*
10.00 Kutsuge Cobra 11*

08.15 Doktor Oz* 09.15
Emmerdale* 09.45 Kü-
ladetekiivid 10.45 Aaf-
rika südames*

06.30 Kaks kanget – hai-
ged mehed* 07.00 Repor-
ter+ 08.00 Usu või ära usu!*

Teisipäev 1. aprill

06.55 Televisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Televisioon*
11.55 Prillitoos (subtiitritega)*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*

07.10 Animasarjad*
08.15 Lastetuba* 08.30
Näite mäng 09.00 Ring-
vaade* 10.05 Waterloo Roadi kool

06.00 Power Hit Radio –
KICKSTART 08.30 Seits-
mesed uudised* 09.30 Kodu kes-
set linna*

05.30 Manhattani tuhka-
triinu 06.20 Totaalne är-
kamine! 08.15 Doktor Oz*

06.30 Ärapanija* 07.00 Re-
porter 08.00 Usu või ära usu!*

Kolmapäev 2. aprill

06.55 Televisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Televisioon*
11.55 Meie inimesed*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*

07.10 Animasarjad*
08.15 Lastetuba* 08.30
Püramiidi tipus 09.00
Ringvaade*

06.00 Power Hit Radio –
KICKSTART 08.30 Seitsmesed
uudised* 09.30 Kodu keset linna*

05.30 Manhattani tuhka-
triinu 06.20 Totaalne är-
kamine! 08.15 Doktor Oz*

06.30 Kuldvillak* 07.00 Re-
porter 08.00 Usu või ära usu!*

Neljapäev 3. aprill

06.55 Televisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Televisioon*
11.55 Pealtnägija*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*

07.10 Animasarjad*
07.45 Mõmmi aa-
bits* 08.10 Lastetuba* 08.30 Vah-
va mees, kes pilli teeb*

06.00 Power Hit Radio –
KICKSTART 08.30 Seitsmesed
uudised* 09.30 Kodu keset linna*

05.30 Manhattani tuhka-
triinu 06.20 Totaalne är-
kamine! 08.15 Doktor Oz*

06.30 Krimi* 07.00 Repor-
ter 08.00 Usu või ära usu!*

Reede 4. aprill

06.55 Televisioon
08.55 Holby City haigla
09.55 Televisioon*
11.55 Mi*
12.25 Kahekõne (subtiitritega)*

06.00 Punased roosid*
06.55 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Süütu süüdlane*

06.15 Animasarjad
08.00 Marina ja kapten*
09.00 Kirgede torm*
10.35 Vaprad ja ilusad*

07.10 Animasarjad*
08.10 Lastetuba* 08.30
Kui kured lapsi ei too 09.00 Ring-
vaade*

06.00 Power Hit Radio –
KICKSTART 08.30 Seitsmesed
uudised* 09.30 Kodu keset linna*

05.30 Manhattani tuhka-
triinu 06.20 Totaalne är-
kamine! 08.15 Doktor Oz*

06.30 Guinness World
Records – pöörasemad rek-
ordid* 07.00 Reporter
08.00 Usu või ära usu!, 149/169*

Laupäev 5. aprill

07.30 Animasarjad
08.35 Buratino tegutseb jälle
09.00 Puutepunkt (subtiitritega)*

06.15 Täiuslik koduperenaine
07.15 Reporter*
08.10 Zig ja Sharko
08.35 Kass Ogy ja kurjad prussakad

05.40 Kirgede torm
07.25 Animasarjad
10.00 Heimari kokaklubi
10.30 Kodumäng*

09.00 Väikelinna de-
tektiivid* 09.30 Ani-
masarjad 11.00 OPI! teater* 11.30
Mi* 12.00 Kakkümmend farmerit

06.00 Power Hit Radio –
KICKSTART 07.00 NCIS krimi-
nalistid 09.00 Leidja 10.00
Kõige naljakamad kodu-
videod*

05.30 Süües saledaks
06.00 Mf Minu süda Aaf-
rikas 07.45 Superlaps-
ehoijs 08.40 Beebiminutid 09.00
Anthea, palun päästa!

06.30 Postimees 08.10 Re-
porter 09.00 Teolt tabatud
09.55 Teolt tabatud 10.50
Conan*

Pühapäev 6. aprill

07.30 Animasarjad
08.45 Lastetuba
09.00 Prillitoos
10.00 Tõuse ja sära!

06.00 Rooli võim*
06.25 Mägede varjud*
07.10 Daltonid
07.35 Karlsson katuselt
08.05 Looney Tunes

05.40 Kirgede torm
07.25 Animasarjad
10.00 Mf Printsess ja konn*
12.00 Me armastame Eestit*

09.00 Lastef. Minu naa-
ber Totoro* 10.25 Ani-
masarjad* 11.00 Mand-
riine ränd* 12.00 Eesti lipp

06.00 Power Hit Radio –
KICKSTART 07.00 NCIS krimi-
nalistid 10.00 Politsei-
pere 12.00 Ulakad vanurid

05.30 Süües saledaks
06.00 Mf Kogemata lei-
tudu õnn* 07.45 Super-
laps ehoijs 08.40 Beebi-
minutid 09.00 Anthea, palun päästa!

06.30 Postimees 08.05 East
West 101* 09.00 Teolt ta-
batud 09.55 Teolt tabatud
10.50 Conan*

Kampaania kestab
30. aprillini
või kuni kaupa jätkub.

ELECTRUM

Leola 49, Viljandi,
E-R 9-18, L 9-15 tel 435 2234

SUUR TÜHJENDUSMÜÜK! TÖÖSTUSLIKUD VALGUSTID

Fotod on illustratiivsed.

KÕIK AUTHORI JALGRATTAD
-20%

KÕIK JALGRATTATARVIKUD ja -RIIDED
-30%
kuni

KÕIK SEINA-, PÕRANDA- ja LAEVALGUSTID
-20%
kuni

kuni
-30%

www.electrum.ee

AS NUIA PMT on aastal 1991 asutatud metallitööstusettevõtte Viljandimaal Karksi-Nuias. Põhitegevusalad on hüdrosilindrite ja metallkonstruktsioonide valmistamine.

VAJAME METALLKONSTRUKTSIOONIDE TOOTMISOSAKONDA

TOOTMISJUHTI,

kelle tööülesanne on tootmisüksuse töö operatiivne juhtimine ja planeerimine, tellimuste õigeaegse valmimise ja töö kvaliteedi tagamine.

- Vajalik tehniline kõrgharidus ja eelnev juhtimiskogemus (soovitavalt metallitööstuses), hea arvutioskus (Microsoft Office, AutoCAD), hea eesti keele oskus kõnes ja kirjas ning vene ja inglise keele oskus suhtlustasandil.
- Kasuks tuleb soome keele oskus.

KONSTRUKTORIT-TEHNOLOOGI,

kelle tööülesanne on jooniste ülevaatus, tootmise tehnoloogiline ettevalmistamine ning tootmiseks vajaliku dokumentatsiooni vormistamine.

- Vajalik projekteerimisprogrammide AutoCAD ja/või Solid Works kasutamise oskus.
- Kasuks tuleb konstruktoritöö kogemus metallkonstruktsioonide ja/või masinaehituslike seadmete projekteerimise alal.

HÜDROSILINDRITE TOOTMISOSAKONDA VAJAME

CNC-TÖÖTLEMISKESKUSE OPERAATORIT,

kelle töö on masinaehituslike detailide töötlemine vertikaalsete töötlemiskeskustega Hartford ja Dah-Lih.

- Nõutav tööprogrammide koostamise oskus (juhtsüsteem Fanuc Oi) ja valmisolek töötada kahes vahetuses.

Avaldused koos CV ja palgasooviga palume saata **11. aprilliks** e-postile info@nuiapmt.ee või aadressil Ettevõtluse 1, 69103 Karksi-Nuia.

Raieõiguste ja metsakinnistute ost.
Tel 517 4303,
argo@renlog.ee,

www.renlog.ee

ERIPAKKUMINE

Husqvarna mullafreesi ostjatele vaosahk ja veorattad kauba peale
Pakkumine kehtib, kuni sahakomplekte jätkub

Erinevad mudelid al **599 €**

Sahakomplekti hind **99 €**

VILJANDI NURME OÜ
Jämejala tee 20 • E-R 9-17, L 9-15 • Tel 433 5086 • www.nurm.ee

NÜÜD AVATUD

UUS **Jazz** pesutänav

Riia mnt. 20, Viljandi

Selle kupongiga autopesu **3€** soodsam

Kupong kehtib Viljandi Jazz Pesutänavas, Riia mnt. 20, Viljandi, kuni 30.04.2014a. Ühe pesutänavateenuse kohta saab kasutada ühte kupongi.

Laulupeoks valmistuvad: vasakult väike Amanda, Targu Talita toimetaja Jana Rand, väike Sandra ja Maalehe peatoimetaja Aivar Viidik.

Maalehega laulupeole!

Telli Maaleht ja võida ainulaadne laulupeopakett!

Loosi läheb kolm superpaketti ja viis perepaketti!

Superpakettis sisaldub:

- Istekohad kahele laulukaare ette
- Reet Ausi disainitud suur piknikutekk
- Spetsiaalselt võitjale Reet Ausi poolt disainitud riided
- Võitja kaaslastele laulupeo T-särk
- Vihma kaitseks keebid
- Eesti lipud
- Laulupeolise piknikukorv

Perepakettis sisaldub:

- Laulupeo pääsmed neljale
- Laulupeo T-särgid neljale
- Eesti lipud

kaubamaja reet aus

Kampaania kestab 03.03.–27.04.2014. Loosimine toimub 6.05.2014.

Kui Sa oled juba Maalehe tellija, siis ära unusta end registreerida loosimisele.

Kui Sul pole veel Maalehe tellimust, siis vormista see 6 või 12 kuuks ja registreeri ennast loosirattasse: www.maaleht.ee/telli, klienditugi@lehed.ee või tel 680 4444.

VEEBIS
www.maaleht.ee

MOBIILIS
m.maaleht.ee

Maaleht